ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο πενταμελές τμήμα) της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 *

Στην υπόθεση Τ-270/99,

Πολυξένη Τέσσα και **Ανδρέας Τέσσας,** κάτοικοι Λάρισας (Ελλάδα), εκπροσωπούμενοι από τον Α. Τέσσα, δικηγόρο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγοντες,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπουμένου από τον J. Carbery και τη Δ. Ζαχαρίου,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

υποστηριζομένου από την

Ελληνική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από τους Ι. Χαλκιά και Π. Μυλωνόπουλο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσα,

που έχει ως αντικείμενο αίτημα για την ακύρωση της αποφάσεως του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1998, σχετικά με την εκ μέρους του ελληνικού κράτους αναδοχή των χρεών ορισμένων φορέων της γεωργικής οικονομίας προς την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδας,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Mengozzi, Πρόεδρο, R. García-Valdecasas, V. Tiili, R. M. Moura Ramos και J. D. Cooke, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

1 Ο Α. Τέσσας είναι δικηγόρος και η σύζυγός του, Π. Τέσσα, είναι κάτοχος άδειας λειτουργίας ιδιωτικού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης στην κοινότητα Νίκαιας (Ελλάδα).

2 Το 1994, συνήψαν με την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος (στο εξής: ΑΤΕ) σύμβαση μεσοπρόθεσμου δανείου για τη χρηματοδότηση του εξοπλισμού του εν λόγω ινστιτούτου.

3 Επειδή το Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης δεν μπόρεσε να λειτουργήσει, ελλείψει ορισμένων διοικητικών αδειών, οι προσφεύγοντες δεν μπόρεσαν να ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους έναντι της ΑΤΕ.

4 Στις 27 Νοεμβρίου 1997, η Ελληνική Βουλή ψήφισε τον νόμο 2538/97. Ο νόμος αυτός, ο οποίος αφορά κυρίως γεωργικά και κτηνιατρικά προϊόντα, περιέχει επίσης πολλές διατάξεις σχετικά με τη στήριξη της γεωργίας και της αλιείας στην Ελλάδα. Οι διατάξεις αυτές προβλέπουν, μεταξύ άλλων, τη ρύθμιση και την αναδιάταξη, από το ελληνικό κράτος, των έναντι της ΑΤΕ χρεών σημαντικού αριθμού συνεταιρισμών και άλλων γεωργικών επιχειρήσεων, καθώς και οικονομικών φορέων που δρα-

στηριοποιούνται στο πλαίσιο έργων γεωργικής υποδομής, οι οποίοι κατονομάζονται σε 26 πίνακες συνημμένους στον νόμο 2538/97.

5 Με έγγραφο που δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* της 4ης Δεκεμβρίου 1998 (ΕΕ C 376, σ. 2), η Επιτροπή γνωστοποίησε στην Ελληνική Κυβέρνηση ότι είχε αποφασίσει να κινήσει, για τις προβλεπόμενες από τον νόμο 2538/97 ενισχύσεις, τυπική διαδικασία εξετάσεως δυνάμει του άρθρου 93, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 88, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, ΕΚ).

6 Με έγγραφο της 5ης Οκτωβρίου 1998, η Ελληνική Δημοκρατία ζήτησε από το Συμβούλιο, δυνάμει του άρθρου 93, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης και κατά παρέκκλιση των κανόνων του άρθρου 92 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 87 ΕΚ), να κηρύξει τις προβλεπόμενες από τον νόμο 2538/97 ενισχύσεις συμβατές προς την κοινή αγορά.

7 Με απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 1998, αποδέκτης της οποίας ήταν η Ελληνική Δημοκρατία, το Συμβούλιο δέχθηκε το αίτημά της. Το άρθρο 1 του διατακτικού της εν λόγω αποφάσεως έχει ως εξής:

«Θεωρούνται συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά οι ενισχύσεις που προβλέπουν τα άρθρα 14 έως 19 και 21 του ελληνικού νόμου υπ' αριθ. 2538/1997, εντός των ορίων ανώτατου συνολικού ποσού ύψους 158 762 000 000 δραχμών εκ των οποίων 10 435 000 000 δραχμές για την πληρωμή των χρεών που προκλήθηκαν από θεομηνίες ή άλλα απρόβλεπτα γεγονότα που επηρέασαν τον γεωργικό τομέα, 115 448 000 000 δραχμές για την πληρωμή των χρεών γεωργικών συνεταιρισμών και 32 879 000 000 δραχμές για την πληρωμή των χρεών ορισμένων συνεταιρισμών και άλλων οικονομικών φορέων που δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο έργων γεωργικής

υποδομής, με σκοπό την εξυγίανση των μονάδων παραγωγής και την αποκατάσταση των ζημιών, η διατήρηση των οποίων θα μπορούσε να αποτελέσει διογκούμενο εμπόδιο στην εφαρμογή του προγράμματος ανάπτυξης και προσαρμογής της γεωργίας στα νέα ευρωπαϊκά και διεθνή δεδομένα.»

8 Με έγγραφα της 24ης Ιουνίου και της 13ης Οκτωβρίου 1999, οι προσφεύγοντες απηύθυναν στο ελληνικό Υπουργείο Γεωργίας και στην ΑΤΕ αιτήσεις παροχής ορισμένων πληροφοριακών στοιχείων και εγγράφων σχετικά με τις προβλεπόμενες από τον νόμο 2538/97 ενισχύσεις.

9 Με έγγραφο που πρωτοκολλήθηκε στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου στις 15 Ιουνίου 1999, οι προσφεύγοντες ζήτησαν πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα, μεταξύ άλλων, στο κείμενο της αποφάσεως του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1998 και στις επιστολές που αντάλλαξε το Συμβούλιο με τις ελληνικές αρχές.

10 Με έγγραφο της 12ης Ιουλίου 1999, η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου δέχθηκε την αίτηση αυτή.

11 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 3 Νοεμβρίου 1999, οι προσφεύγοντες άσκησαν την παρούσα προσφυγή.

12 Σύμφωνα με το άρθρο 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, το Συμβούλιο προέβαλε, με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, στις 27 Ιανουαρίου 2000, ένσταση απαραδέκτου. Οι προσφεύγοντες υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους επί της ενστάσεως αυτής στις 10 Μαρτίου 2000.

13 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 20 Μαρτίου 2000, η Ελληνική Δημοκρατία ζήτησε να παρέμβει υπέρ του καθού. Με διάταξη της 12ης Μαΐου 2000, ο Πρόεδρος του τετάρτου πενταμελούς τμήματος του Πρωτοδικείου επέτρεψε την παρέμβαση αυτή.

Αιτήματα των διαδίκων

14 Με το δικόγραφο της προσφυγής τους, οι προσφεύγοντες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει την προσφυγή τους παραδεκτή και βάσιμη·

— να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

15 Με την ένσταση απαραδέκτου, το καθού ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη·

— να καταδικάσει τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.

16 Με τις παρατηρήσεις τους επί της ενστάσεως απαραδέκτου, οι προσφεύγοντες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή·

— να καταδικάσει το καθού στα δικαστικά έξοδα.

17 Με το υπόμνημά της παρεμβάσεως, η Ελληνική Δημοκρατία ζητεί από το Πρωτοδικείο να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

Επί του παραδεκτού

18 Δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, η διαδικασία επί της ενστάσεως απαραδέκτου συνεχίζεται προφορικά, εκτός αν το Πρωτοδικείο αποφασίσει άλλως. Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, από τη δικογραφία, έχει στη διάθεσή του επαρκή στοιχεία ώστε δεν χρειάζεται να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.

19 Το καθού προβάλλει τρεις λόγους απαραδέκτου. Πρώτον, η προσφυγή δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 17, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, το οποίο, δυνάμει του άρθρου 46 του ίδιου Οργανισμού, έχει εφαρμογή στην ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία. Δεύτερον, η προσφυγή είναι εκπρόθεσμη, καθότι δεν ασκήθηκε εντός της δίμηνης προθεσμίας του άρθρου 173, παράγραφος 5, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 230,

παράγραφος 5, ΕΚ). Τρίτον, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αφορά τους προσφεύγοντες ούτε άμεσα ούτε ατομικά.

20 Πρέπει κατ' αρχάς να εξεταστεί ο τρίτος λόγος απαραδέκτου.

Επιχειρήματα των διαδίκων

21 Σύμφωνα με το καθού, το οποίο υποστηρίζει η Ελληνική Κυβέρνηση, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αφορά τους προσφεύγοντες άμεσα και ατομικά. Από το δικόγραφο της προσφυγής ουδόλως προκύπτει ότι ο Α. Τέσσας, δικηγόρος, και η σύζυγός του, κάτοχος άδειας λειτουργίας ιδιωτικού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης, ασχολούνται με τη γεωργία ή ότι είναι μέλη γεωργικών συνεταιρισμών. Η απόφαση του Συμβουλίου να θεωρήσει συμβατές προς την κοινή αγορά τις ενισχύσεις που χορήγησε η Ελληνική Δημοκρατία σε ορισμένους γεωργικούς συνεταιρισμούς και σε άλλες γεωργικές επιχειρήσεις αφορά τους προσφεύγοντες μόνον υπό την ιδιότητά τους ως Ελλήνων υπηκόων, όπως ακριβώς αφορά και όλους τους λοιπούς Έλληνες υπηκόους.

22 Περαιτέρω, ακόμη και αν οι προσφεύγοντες, κατά την άσκηση της οικονομικής τους δραστηριότητας, τελούσαν σε ανταγωνισμό με ορισμένες από τις επιχειρήσεις που ευνοήθηκαν από τις επίδικες ενισχύσεις, εν πάση περιπτώσει δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση τους αφορά άμεσα και ατομικά. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την Ελληνική Κυβέρνηση, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι μόνον το γεγονός ότι μια πράξη μπορεί να επηρεάσει τις σχέσεις ανταγωνισμού στην οικεία αγορά δεν αρκεί για να θεωρηθεί ότι η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά κάθε επιχειρηματία που βρίσκεται σε οποιαδήποτε σχέση ανταγωνισμού με τον αποδέκτη της πράξεως αυτής (απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Δεκεμβρίου 1969, 10/68 και 18/68, Eridania κλ.π. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 159, σκέψη 7).

23 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αποτελεί μέτρο ατομικό και όχι μέτρο γενικής ισχύος. Συναφώς, εκθέτουν ότι οι δικαιούχοι των ενισχύσεων, τις οποίες η προσβαλλόμενη απόφαση κυρήσσει συμβατές προς την κοινή αγορά, δεν ορίζονται κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο και δεν έχουν όλοι την ιδιότητα του γεωργού ή δεν είναι όλοι γεωργικοί συνεταιρισμοί. Αντιθέτως, οι 180 δικαιούχοι των ενισχύσεων αυτών, οι οποίοι κατονομάζονται σε 26 πίνακες συνημμένους στον νόμο 2538/97, επιλέχθηκαν από την Ελληνική Κυβέρνηση σύμφωνα με αμιγώς πολιτικά κριτήρια και ασκούσαν ποικίλες επαγγελματικές δραστηριότητες.

24 Λόγω του αντικειμενικού της χαρακτήρα, η προσβαλλόμενη απόφαση επηρεάζει άμεσα και ατομικά τους προσφεύγοντες. Συγκεκριμένα, όπως ακριβώς συμβαίνει με τον νόμο 2538/97, η απόφαση αυτή καθορίζει επιλεκτικά περιορισμένο αριθμό δικαιούχων των εν λόγω ενισχύσεων, αποκλείοντας κάθε άλλη επιχείρηση ή οικονομικό φορέα του γεωργικού τομέα, όπως οι προσφεύγοντες, οι οποίοι, έχοντας συνάψει δάνειο με την ΑΤΕ και μη μπορώντας να ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους λόγω ανωτέρας βίας, βρίσκονται στην ίδια κατάσταση.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

25 Πρέπει να υπομνηστεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση απευθύνεται στην Ελληνική Δημοκρατία και ότι, σύμφωνα με το άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης, ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να ασκήσει προσφυγή κατ' αποφάσεως απευθυνόμενης σε άλλο πρόσωπο, παρά μόνον αν η εν λόγω απόφαση το αφορά άμεσα και ατομικά.

26 Σχετικά με την απαίτηση ότι η απόφαση πρέπει να αφορά τον προσφεύγοντα ατομικά, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι τα λοιπά πρόσωπα εκτός από τους αποδέκτες αποφάσεως δεν μπορούν να ισχυρισθούν ότι αυτή τα αφορά ατομικά κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης, παρά μόνον αν η απόφαση αυτή τα θίγει λόγω ορισμένων ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών τους ή λόγω

πραγματικής καταστάσεως η οποία τα διακρίνει από κάθε άλλο πρόσωπο και, ως εκ τούτου, τα εξατομικεύει κατά τρόπον ανάλογο με τους αποδέκτες (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937· της 28ης Ιανουαρίου 1986, 169/84, Cofaz κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 391, σκέψη 22, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Δεκεμβρίου 1999, T-132/96 και T-143/96, Freistaat Sachsen κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-3663, σκέψη 83).

27 Στην υπό κρίση υπόθεση, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές. Συγκεκριμένα, προς στήριξη του παραδεκτού της προσφυγής τους, οι προσφεύγοντες περιορίζονται στον ισχυρισμό ότι ασκούν δραστηριότητα σχετική με την επαγγελματική κατάρτιση σε γεωργική περιοχή, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στην οικονομική και πολιτιστική της ανάπτυξη, και ότι, λόγω της δραστηριότητάς τους αυτής, συνήψαν δάνειο με την ΑΤΕ, το οποίο δεν μπόρεσαν να εξοφλήσουν. Είναι, ωστόσο, προφανές ότι από τις περιστάσεις αυτές δεν προκύπτει επαρκώς ότι οι προσφεύγοντες διακρίνονται σε σχέση με κάθε άλλο αφερέγγυο οφειλέτη της ΑΤΕ, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα σε γεωργική περιοχή της Ελλάδας και δεν περιλαμβάνεται στον πίνακα των δικαιούχων των επίδικων ενισχύσεων.

28 Συνεπώς, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να ισχυριστούν ότι η απόφαση του Συμβουλίου που κηρύσσει τις εν λόγω ενισχύσεις συμβατές προς την κοινή αγορά τους αφορά άμεσα και ατομικά.

29 Επομένως, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν οι λοιποί λόγοι απαραδέκτου που προέβαλε το καθού, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

30 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα.

31 Επειδή το καθού υπέβαλε σχετικό αίτημα και οι προσφεύγοντες ηττήθηκαν, πρέπει να φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα και να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα του καθού.

32 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, η Ελληνική Δημοκρατία, παρεμβαίνουσα υπέρ του καθού, θα φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο πενταμελές τμήμα)

διατάσσει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

2) Οι προσφεύγοντες φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα καθώς και τα έξοδα του καθού.

3) Η Ελληνική Δημοκρατία φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Λουξεμβούργο, 11 Σεπτεμβρίου 2001.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

P. Mengozzi